Overstijg de extremen!

LEEF NOCH IN DE VERSTRIKKINGEN VAN UITERLIJKE DINGEN,
NOCH IN INNERLIJKE GEVOELENS VAN LEEGTE.
WEES SEREEN ZONDER STREVENDE ACTIVITEIT IN DE EENHEID DER DINGEN
EN ZULKE VERKEERDE OPVATTINGEN ZULLEN VANZELF VERDWIJNEN.
WANNEER JE PROBEERT TE STOPPEN MET ACTIVITEIT OM PASSIVITEIT TE BEREIKEN
VULT JE EIGEN INSPANNING JE MET ACTIVITEIT.

Dit is de wet van het omgekeerde effect.

WANNEER JE PROBEERT TE STOPPEN MET ACTIVITEIT OM PASSIVITEIT TE BEREIKEN
VULT JE EIGEN INSPANNING JE MET ACTIVITEIT.
ZOLANG JE IN HET ENE OF HET ANDERE UITERSTE BLIJFT,
ZUL JE NOOIT EENHEID KENNEN.
WIE NIET OP DIE ENE MANIER LEEFT,
FAALT ZOWEL IN ACTIVITEIT ALS PASSIVITEIT,
BEVESTIGING EN ONTKENNING.

Probeer niet passief te zijn, want inspanning hoort bij activiteit. Niemand kan proberen passief te zijn. Wat moet je dan doen? Wees volledig actief en dan komt de passiviteit. Het volgt als een schaduw, het moet komen. Denk perfect en dan komt er niet-denken. Je kunt het denken niet laten vallen. Niets kan worden losgelaten dat onvolledig is, alleen het volmaakte kan worden losgelaten. In feite laat het perfecte zichzelf automatisch vallen.
Wees actief - de activiteit zelf schept de situatie waarin passiviteit optreedt. Als je de hele dag actief bent geweest, helemaal actief in wat je ook aan het doen was... een gat graven in de tuin of werken in een fabriek of in een winkel of les geven op een school, wat je ook doet, doe het totaal, en wanneer de avond valt en de zon ondergaat, zal er een passiviteit op je neerdalen. Die passiviteit is prachtig, net zo mooi als activiteit. Er valt niets te kiezen! Beide zijn mooi en beide zijn nodig.

Probeer niet passief te zijn. Hoe kun je proberen passief te zijn? Je kunt zitten als een Boeddha, maar die passiviteit zal slechts zo diep als je huid gaan. Diep van binnen ben je in beroering, je kookt, een vulkaan - je kunt elk moment uitbarsten. Je kunt het lichaam dwingen om stil te zitten; hoe kun je het wezen dwingen? Het wezen blijft maar doorgaan. Daarom kan je niet stoppen met denken. Mensen zitten jaren in ZAZEN, twintig jaar, vijfentwintig jaar, zes uur onafgebroken te proberen de mind stil te krijgen, en hij blijft maar werken en werken.
Vandaar mijn nadruk op actieve meditaties. Dat is een balans. Eerst actief zijn, zo totaal dat passiviteit vanzelf volgt. Als je actief bent geweest en heel je energie heeft bewogen, zou je willen rusten. Als je niet actief bent geweest, hoe kan rust dan volgen?
De logica zal iets heel anders zeggen. De logica zal zeggen: "Oefen de hele dag rust, zodat je 's nachts heerlijk kunt rusten."

Mulla Nasruddin ging naar zijn dokter. Hoestend kwam hij binnen.
De dokter zei: "Nog steeds aan het hoesten? Maar het lijkt beter."
Nasruddin zei: "Dat moet ook wel, want ik heb de hele nacht geoefend."

Als je de hele dag rust oefent, verwacht dan geen slaap in de nacht. Rust oefenen zal niet meer rust brengen; rust oefenen zal activiteit brengen. Dan lig je op je bed en denk je en beweeg je van de ene kant naar de andere. Je zult de hele nacht oefeningen doen. En als je je lichaam dwingt, zal de mind een alternatief moeten bieden, dan zal de mind doorgaan met nachtmerries.
Nee. Een wijs man balanceert, en hij weet dat het leven zichzelf balanceert. Als je het ene doet - maar totaal zodat er niets overblijft, de hele energie heeft van activiteit genoten - dan komt rust automatisch, dan volgt rust. En als je rust geniet dan volgt activiteit, want als je rust krijg je energie, je wordt verjongd. Dan is het hele lichaam gevuld, overspoeld met energie. Nu moet je het weer delen, in activiteit moet je het loslaten. Opnieuw word je gevuld.
Het is net als met wolken: ze moeten regenen, opnieuw worden ze gevuld - de oceaan is er om ze te vullen. Ze moeten regenen, opnieuw zullen ze gevuld worden. De rivier moet zich in de oceaan storten, en zal weer gevuld worden. Hoe meer hij stroomt, hoe meer hij zal worden gevuld.

Sosan zegt: Wees totaal actief, dan kun je totaal passief zijn. Dan ontmoeten beide uitersten elkaar en wordt een subtiel evenwicht bereikt. Dat subtiele evenwicht is SAMYAKTVA, dat subtiele evenwicht is rust. Dat subtiele evenwicht is de HOOGST mogelijke rust, het hoogtepunt, de climax, het crescendo, want wanneer twee dingen in evenwicht zijn - uiterlijk en innerlijk, activiteit en passiviteit - overstijg je ze plotseling allebei. Wanneer beide in evenwicht zijn, ben je niet meer het ene, niet meer het andere. Plotseling ben je een derde kracht - de toeschouwer, de getuige. Maar je kunt er niet naar streven.

WANNEER JE PROBEERT ACTIVITEIT TE STOPPEN OM PASSIVITEIT TE BEREIKEN, VULT JE EIGEN INSPANNING JE MET ACTIVITEIT.
ZOLANG JE IN HET ENE OF HET ANDERE UITERSTE BLIJFT,
ZUL JE NOOIT EENHEID KENNEN.

Overstijg de extremen! Wees geen wereldse man en geen zogenaamde spirituele man. Wees geen theïst en geen atheïst. Wees niet gek op uiterlijke rijkdom en wees niet geobsedeerd door innerlijke rust. Evenwicht - balans moet het motto zijn.

WIE NIET OP DIE ENE MANIER LEEFT,
FAALT ZOWEL IN ACTIVITEIT ALS PASSIVITEIT,
BEVESTIGING EN ONTKENNING.

En dit is het resultaat: zij die uitersten kiezen, zij falen in beide, want als je steeds maar actief blijft, geen passiviteit toestaat, vanwaar ga je dan jezelf nieuw leven inblazen? Je wordt een lege huls, onmachtig, machteloos, arm.
Dat gebeurt met zogenaamde succesvolle mensen in de wereld: politici, presidenten, premiers. Tegen de tijd dat ze iets bereikt hebben zijn ze alles kwijt, ze zijn er niet meer. Het succes is daar, maar op de koop toe hebben ze zichzelf verkocht; ze zijn er niet meer. En hetzelfde gebeurt met degenen die voor het innerlijke kiezen, de introverten. Tegen de tijd dat ze naar binnen gaan, vinden ze alleen maar onrust rondom.

Als je het uiterste kiest, zul je in beide falen. Als je niet kiest, zul je in beide slagen. Het evenwicht slaagt, het extreme faalt. Dit evenwicht wordt door Boeddha het middenpad genoemd, MAJJHIM NIKAYA, door Confucius de gulden middenweg.
Wees gewoon in het midden. Dit is de grootste vaardigheid en kunst, gewoon in het midden staan, niet kiezen, niet naar links gaan, niet naar rechts gaan. Wees niet links en niet rechts, maar precies in het midden.
Als je precies in het midden staat, overstijg je de wereld. Dan ben je geen man of vrouw meer. Dat is wat Jezus zegt. Dan ben je geen materialist meer, geen spiritualist. Dan ben je niet meer levend, dan ben je niet meer dood.
Noch dit, noch dat - de brug is gepasseerd. Je hebt het doel bereikt. En het doel ligt niet ergens in de toekomst, het ligt hier tussen twee uitersten. Haat noch liefde...
Onthoud altijd, waar je twee uitersten vindt, kies niet. Probeer gewoon er een evenwicht tussen te vinden. Het zal in het begin moeilijk zijn, alleen al vanwege de oude gewoonte.

Het gebeurde eens:
Mulla Nasruddin was ziek en lag in het ziekenhuis. Een paar minuten later klopte er iemand op de deur en er kwam een pittig vrouwtje binnen.
Ze zei: "Ik ben uw dokter. Kleed u uit, ik kom u onderzoeken."
Mulla vroeg: "Bedoelt u volledig?"
De dokter zei: "Ja, dat bedoel ik."
Dus kleedde hij zich uit. De vrouw controleerde en onderzocht hem.
Toen zei ze: "Nu kunt u in bed gaan liggen. Heeft u nog vragen?"
Mulla Nasruddin zei: "Slechts één: waarom heeft u de moeite genomen om te kloppen?"
De vrouw zei: "Gewoon een oude gewoonte."

Zelfs in je gebaren blijven oude gewoontes bestaan. Gewoonten zijn gemakkelijk te volgen omdat je je er niet van bewust hoeft te zijn - ze gaan vanzelf. Bewustwording is moeilijk, omdat het nooit een gewoonte voor je is geweest.
Je kiest gemakkelijk; je veroordeelt en waardeert gemakkelijk; je verwerpt en aanvaardt gemakkelijk. Je zegt gemakkelijk "dit is goed, dat is fout", omdat dit een gewoonte is geworden in miljoenen levens, je hebt altijd gekozen. Dit is gewoon een iets robotachtigs.
Zonder enig bewustzijn, zodra je iets ziet, heb je besloten en geoordeeld. Er is een bloem; je kijkt en zegt "mooi" of "niet mooi". Onmiddellijk komt het oordeel - met de waarneming komt het oordeel - dan zul je nooit in staat zijn in het midden te blijven.

Iemand kwam naar Chuang Tzu en had het over een man in de stad: "Hij is een zondaar, een hele slechte man, een dief." En hij veroordeelde hem op allerlei manieren.
Chuang Tzu luisterde en zei: "Maar hij speelt prachtig fluit."
Toen kwam er een andere man, terwijl de eerste daar zat, en de andere zei: "Deze man in de stad is echt een geweldige fluitspeler."
Chuang Tzu zei: "Maar hij is een dief."
Ze waren allebei aanwezig, dus zeiden ze: "Wat bedoelt u?"
Chuang Tzu zei: "Gewoon balanceren - en wie ben ik om te oordelen? Hij is een dief, hij is een goede fluitspeler. Voor mij is er geen afwijzing, geen acceptatie. Voor mij is er geen keuze. Hij is wat hij is. Wie ben ik om te oordelen of te kiezen voor dit uiterste of dat? Voor mij is hij goed noch slecht. Hij is zichzelf en dat is zijn zaak. Wie ben ik hier om iets te zeggen? Ik moest iets zeggen om jullie beiden in evenwicht te brengen."

Het is moeilijk om niet te kiezen, maar probeer het - en in alles... Als je haat voelt, probeer dan naar het midden te gaan. Als je liefde voelt, probeer dan naar het midden te gaan. Wat je ook voelt, probeer naar het midden te gaan. En je zult verbaasd zijn dat er een punt is tussen elke twee uitersten waar beide ophouden te bestaan - wanneer je noch haat noch liefde voelt. Dit is wat Boeddha UPEKSHA noemde, onverschilligheid. Onverschilligheid is niet het juiste woord. UPEKSHA betekent zo'n middenpunt van waaruit je noch dit, noch dat bent. Je kunt niet zeggen: "Ik heb lief." Je kunt niet zeggen: "Ik haat." Je kunt gewoon niets zeggen, je bent gewoon in het midden. Je bent niet geïdentificeerd. Er vindt een transcendentie plaats, en transcendentie is de bloei. Dat is de te bereiken volwassenheid, dat is het doel.

Osho: Hsin Hsin Ming - The Book of Nothing #2